

1

Eriksson et al: "Onnettomuuksien syyt: 1975:

- 2,2 onnettomuutta / 1000 henkilöpäivää jäällä
- Yläjää 20,4%, halkeamat, vaikea pinta 20,1%
- Ehdoton ykkönen aiheuttajana: **Kaatuminen**
- Koko tutkimus löytyy osoitteessa www.sssk.se/skador/erikssonetal.htm

3.502 svar (2.206 män, 1.296 kvinnor)
714 (20,4 %) skadade
1.339 = totalt antal skador

248 (18,5%)	148 (11,1%)
449 (33,5%)	325 (24,3%)

169 (12,6%) = övriga skador, där lokalisationen ej angivits

2

Päävammat	#	Olkapäät ja lädet	#
Kallomurtuma	2	Olkapäämurtuma	13
Kasvomurtuma	4	Yläkäsimurtuma	13
Aivotärhdys	34	Kyynärpäämurtuma	4
Hammasvaurio	15	Alakäsi- ja rannemurtuma	44
Haavavaurio, kasvot	123	Käsimurtuma	9
Haavavaurio, kallo	9	Olkapää sijoiltaan	21
Haavavaurio, niska	1	Olkapäänryjähdys	27
Mustelmat	56	Kyynärpäänryjähdys	2
Leuka sijoiltaan	1	Ranneryjähdys	36
Nackspärr	3	Sormi sijoiltaan	17
		Haavavaurio	40
Summa	248	Ruhje	88
		Lihhasvenähdys	5
		Vakava paleltuma	2
		Summa	325

3

Vartalon vammat	#	Jalkavammat	#
Kylkiluumurtuma	55	Reisiluumurtuma	12
Nikamamurtuma	6	Polvimurtuma	5
Lantiopohjamurtuma	4	Säärimurtuma	8
Noidannuoli / vast.	22	Nilkkamurtuma	7
Selkärankavääritymä	4	Jalkamurtuma	2
Haavavaurio	3	Polvinyrjähdys	42
Nyrjähdykset	5	Nilkkanyrjähdys	16
Rintakehäkontussio	23	Haavavaurio (joista 29 sääri)	39
Häntäluukontussio	24	Kontussio (polvi=178, lantio=60)	280
Muu kontussio / mustelma	2	Jännevaurio	16
		Vakava lihasvenähdys	16
Summa	148	Vakava kantapävenähdys	1
		Verenkiertohäiriöt	5
		Summa	449

4

OSASTEKIJÄT VAMMOILLE:

- Uupumus
- Halkeamat
- Vaikea jääpinta (/lumi), pintajää
- Väärät varusteet (polvisuojat, hanskat, pipo, reppuhihnat, kypärä)
- Irtoavat siteet
- Aurinko

Pintajää

Osallistuja joka ei huomaa pintajäättä / ei ymmärrä riskiä

Vetäjä joka ei kommunikoi / valvo / puutu tilanteeseen

5

KIVUT

tai

"älä kiduta osallistujia turhaan"

6

JALKAPOHJA / -TYYNY

Milloin:

- Tulee ja pahenee hitaasti mutta voimakkaasti 30 min – 2 h.

Miksi:

- A) Liike kun jalka painautuu litteäksi. B) Side ja/tai kengännarut liian tiukalla, pronaatio. C) Siteen sivusuuntainen säätö väärin.

Helpotus:

- Rakenna tuki/teippaa, löysää side/narut, siteen suuntaus

7

JALAN PÄÄLLÄ

- A) Varpaat ensin pois jäältä. Liian pienet kengät. Väärä tasapaino (siteet väärin säädetty eteenkin liian eteenpäin).
- Säädä jalkaa taaksepäin luistimen päällä. Siirrä kantapäätä sivusuunnassa löytääksesi neutraalia paikkaa niin että voit luistella 30 metriä suoraan yhdellä luistimella vaivatta.

8

POLVI

- Pronaatio – polvi kiertyy liian paljon!
- Jalka liian paljon luistimen ulkosivulle säädetty – polven tukilihakset väsy.
- Luistimen säätö, jalkaterän tuenta

9

SÄÄRILUU

- Varpaiden nostaminen
- Liian paljon luistimesta jalan edessä

(Juu tämä ON hevonen)

10

ALASELKÄ

- Reppu ylöspäin, paino lähemmäksi selkää
- Alkuvaiva - harjoittelu
- Luisteleminen enemmän pystyssä

11

YLÄKÄSI....

- Jääsauvan liiallinen käyttö / liiallinen voimankäyttö
- Kannattaa ottaa heti huomioon, koska paranee huonosti
- (+hiusmurtuma?)
- Painavampi sauva parempi ja käyttö ainoastaan milloin tarvitsee

12

VARPAIDEN PÄÄLTÄ

- Pronaatio jatkuu myös varpaiden kiinnityksiin
- Jokin painaa varvasjatkkeiden pintaa litteäksi:
  - Liian tiukat monot
  - Tuki jalan alla, isompi kenkä, älä nosta varpaita

13